

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

NACRT

Br: 07-328/26-2180/2

28.04.2026. godine

SEKTORSKA ANALIZA

**za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2027. godini**

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritna.

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2027. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

1. Nedovoljno poznavanje važećih zakonskih propisa iz oblasti zaštite potrošača

Donošenje novog Zakona o zaštiti potrošača ukazuje na dalji razvoj i unapređenje normativnog okvira u ovoj oblasti, prvenstveno kroz usklađivanje sa savremenom pravnom tekovinom Evropske unije, ali i kroz potrebu da se postojeća rješenja unaprijede na osnovu iskustava iz njihove višegodišnje primjene. Ovaj proces dio je šireg konteksta evropskih integracija, konkretno aktivnosti usmjerenih ka ispunjavanju završnih mjerila za zatvaranje pregovaračkog poglavlja 28 (Zaštita potrošača i javnog zdravlja), što je potvrđeno nalazima ekspertske misije Evropske komisije iz novembra 2023. godine.

U tom smislu, novi zakon predstavlja završni korak u procesu započetom 2019. godine, a koji je uključivao definisanje operativnih zaključaka sa Evropskom komisijom i sprovođenje tzv. „peer review“ misije 2022. godine, sa ciljem procjene spremnosti Crne Gore za potpuno preuzimanje i efikasnu primjenu potrošačke pravne tekovine EU. Nalazi ove misije ukazali su da je jedan od ključnih preostalih zadataka dalje usklađivanje zakonodavstva, posebno kroz preuzimanje tri direktive iz 2019. godine.

Konkretno, novi zakon obezbjeđuje implementaciju:

Direktive (EU) 2019/2161 (tzv. Omnibus direktiva), kojom se mijenjaju postojeća pravila u oblasti isticanja cijena, nepoštenih poslovnih praksi, nepoštenih ugovornih odredbi i prodaje na daljinu;

Direktive (EU) 2019/770 o određenim aspektima ugovora o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga;

Direktive (EU) 2019/771 o određenim aspektima ugovora o prodaji robe.

2. Nedovoljno razvijen sistem praćenja i evaluacije politika zaštite potrošača (nedostatak istraživanja i podataka)

Pored nedovoljne informisanosti potrošača, kao značajan izazov u oblasti zaštite potrošača identifikuju se i ograničeni institucionalni i operativni kapaciteti za planiranje, sprovođenje i praćenje javnih politika u ovoj oblasti. Nalazi finalne evaluacije Nacionalnog programa zaštite potrošača za period 2022–2024 ukazuju da, iako je postignut značajan napredak u unapređenju zakonodavnog okvira, implementacija pojedinih mjera nije bila u potpunosti realizovana.

Poseban izazov odnosi se na nedovoljno razvijen sistem praćenja učinka politika, koji se u značajnoj mjeri oslanja na istraživanja javnog mnjenja. Iako su takva istraživanja bila planirana, njihovo nesprovođenje usljed ograničenih kapaciteta nadležnih institucija dovelo je do nedostatka pouzdanih podataka o nivou informisanosti, ponašanju i potrebama potrošača.

Ovakav nedostatak podataka otežava:

adekvatno definisanje prioriteta u oblasti zaštite potrošača,
mjerjenje efekata sprovedenih mjera i politika,
pravovremeno prilagođavanje programa stvarnim potrebama građana.

Dodatno, evaluacija ukazuje i na šire izazove koji utiču na efektivnost sistema, uključujući:

- ograničene kapacitete lokalne administracije za sprovođenje aktivnosti,
- nedovoljnu realizaciju edukativnih i informativnih aktivnosti,
- administrativnu nestabilnost i ograničena finansijska sredstva,
- nedovoljno razvijenu komunikaciju i koordinaciju između relevantnih aktera.

U tom kontekstu, nedostatak sistematskog prikupljanja i analize podataka, zajedno sa ograničenim institucionalnim kapacitetima, predstavlja važan strukturni problem koji utiče na ukupnu efikasnost politike zaštite potrošača i njenu usmjerenost ka stvarnim potrebama korisnika.

3. Nepostojanje savjetovališta za zaštitu potrošača u jedinicama lokalne samouprave

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon o zaštiti potrošača 2. Završni izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa zaštite potrošača 2022-2024. godina 3. Nacionalni program zaštite potrošača 2025-2027, sa Akcionim planom za realizaciju Nacionalnog programa zaštite potrošača za 2025. godinu 	<ul style="list-style-type: none"> - ("Službeni list CG", br. 12/2026) - https://www.gov.me/dokumenta/7d0c4305-e41b-47b9-80e1-88be8ddf24d1 - https://share.google/gtBJIb2c7g3dWMrx

2.2. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
1. Nacionalni program zaštite potrošača 2025-2027, sa Akcionim planom za realizaciju Nacionalnog programa zaštite potrošača za 2025. godinu	(SC) Jačanje zaštite potrošača u Crnoj Gori kroz unapređenje tržišnog nadzora, međuinstitucionalne saradnje i bezbjednosti proizvoda, uz poštovanje principa rodne ravnopravnosti i zaštite životne sredine i sljedeći operativni ciljevi:

<p>Prvi pravac odnosi se na informisanje i edukaciju potrošača, naročito u kontekstu novih zakonskih rješenja i modernizovanog pravnog okvira. Poseban značaj ima upoznavanje građana sa pravima koja proizilaze iz novih pravila u oblasti digitalnog sadržaja, digitalnih usluga i savremenih oblika trgovine, kao i sa dostupnim institucionalnim mehanizmima zaštite, uključujući Centralni informacijski sistem zaštite potrošača (CISZP) i druge kanale komunikacije sa nadležnim institucijama.</p> <p>Drugi pravac djelovanja odnosi se na unapređenje sistema praćenja i razumijevanja potreba potrošača kroz sprovođenje istraživanja javnog mnjenja i analiza iskustava građana. Ova istraživanja imaju poseban značaj u oblastima koje se odnose na digitalno tržište i vansudske mehanizme zaštite, jer omogućavaju bolji uvid u nivo informisanosti, učestalost problema i način na koji potrošači koriste postojeće</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Broj objavljenih i distribuiranih informativnih materijala (brošure, vodiči, online sadržaji) • Broj realizovanih istraživanja javnog mnjenja u oblasti zaštite potrošača • Broj ispitanika obuhvaćenih istraživanjima javnog mnjenja • Broj analiza i izvještaja izrađenih na osnovu prikupljenih podataka sa terena • Broj građana koji su se obratili savjetovališta za zaštitu potrošača • Broj obrađenih zahtjeva i pruženih savjeta potrošačima • Broj uspostavljenih i operativnih savjetovališta za zaštitu potrošača na lokalnom nivou • Broj aktivnosti podrške vansudskom rješavanju potrošačkih sporova • Broj događaja (okrugli stolovi, radionice, javni časovi, edukacije) usmjerenih na zaštitu potrošača 	<ul style="list-style-type: none"> • Baza podataka o pristiglim prijavama, pritužbama i zahtjevima potrošača • Izvještaji o monitoringu sprovođenja zakonskih normi u oblasti zaštite potrošača • Izvještaji o sprovedenim istraživanjima javnog mnjenja • Izvještaji o realizovanim edukativnim i informativnim aktivnostima • Izvještaji o realizovanim događajima (radionice, okrugli stolovi, javni časovi i edukacije) • Evidencije o distribuiranim informativnim materijalima i publikacijama • Evidencije savjetovališta o broju obrađenih predmeta i pruženih usluga
--	---	--

1. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2027. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u <u>2027.</u> godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)
Jačanje zaštite potrošača u Crnoj Gori kroz unapređenje tržišnog nadzora, međuinstitucionalne saradnje i bezbjednosti proizvoda, uz poštovanje principa rodne ravnopravnosti i zaštite životne sredine	<p>Javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeće ostvarenju strateškog cilja kroz finansiranje aktivnosti usmjerenih na jačanje informisanosti potrošača o njihovim pravima i dostupnim mehanizmima zaštite, posebno u kontekstu novih zakonskih rješenja i digitalnog tržišta. Doprinos će se ostvarivati i kroz sprovođenje istraživanja javnog mnjenja i prikupljanje podataka o iskustvima potrošača, čime se unapređuje sistem praćenja i evaluacije politika zaštite potrošača i obezbjeđuje kvalitetnija osnova za njihovo planiranje i unapređenje.</p> <p>Istovremeno, konkurs će omogućiti realizaciju aktivnosti usmjerenih na unapređenje dostupnosti savjetodavne i pravne podrške građanima na lokalnom nivou, uključujući podršku razvoju i funkcionisanju savjetovaništa za zaštitu potrošača, čime se doprinosi jačanju praktične primjene potrošačkih prava i unapređenju ukupne efikasnosti sistema zaštite potrošača.</p>

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira financirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
Naziv javnog konkursa: „Informisan i zaštićen potrošač – razvoj savremenog sistema zaštite prava potrošača”	Broj planiranih projekata koji se planira financirati, odnosno broj ugovora koji se planira zaključiti je osam (8)

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa:	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 7.500,00 EURA	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 12.000,00 EURA

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: **“Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.”**

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
„Informisan i zaštićen potrošač – razvoj savremenog sistema zaštite prava potrošača”	2	Jasna Vujović
		Danijela Popović

Ovjera ministra:

<p>Nik Gjeloshaj</p> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> <p>Ime i prezime</p>	 <p>M.P.</p>	<p><i>Nik Gjeloshaj</i></p> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> <p>Potpis</p>
--	---	--